

11^ο ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΑΧΑΡΝΩΝ

ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΑΧΑΡΝΩΝ

Διαθεματική εργασία των μαθητών της Γ τάξης
του 11^{ου} Γυμνασίου Αχαρνών.

Σχολικό έτος 2006 – 2007

Μαθητές που συμμετείχαν στην εργασία:

1. Τερζοπούλου Χριστίνα
2. Ταμαρέση Ειρήνη
3. Σαββίδου Ελένη
4. Ραπτοπούλου Ελένη
5. Τορτοπίδου Ελένη
6. Χρυσίδου Ελένη
7. Φορμίτσεβα Λούντα
8. Χριστοφορίδου Ελευθερία
9. Σαβουλίδου Χαρούλα
10. Σταθόπουλος Μανούσος
11. Χρυσανθόπουλος Σωτήρης
12. Τσολαρίδης Μωυσής
13. Σαριανίδης Ανέστης
14. Κρανίδης Δημήτρης
15. Υφαντίδης Γιώργος
16. Υφαντίδης Χάρης
17. Τσαρτσιταλίδης Γιάννης
18. Ψυχουντάκης Στέλιος

Υπεύθυνη καθηγήτρια: Βλαμπεζάκη Ελένη φιλόλογος

1. ΑΧΑΡΝΑΙ.

ΔΗΜΟΣ ΑΧΑΡΝΩΝ.

ΟΡΙΟΘΕΤΗΣΗ.

Η διοικητική περιφέρεια του δήμου Αχαρνών οριοθετείται προς βορά από το δήμο Αυλώνας και την κοινότητα Μαλακάσας, προς Ανατολάς από της κοινότητα Αφιδνών (Κιούρκων), Αγίου Στεφάνου, Κρυονερίου, Εκάλης και τους Δήμους Νέας Ερυθραίας, Κηφισίας και Μεταμόρφωσης, προς Νότο από τους Δήμους Αγίων Ανάργυρων και Καματερού και Δυτικά από τους Δήμους Ζεφυρίου, Άνω Λιοσίων και Φυλής.

ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΗ ΕΝΤΑΞΗ.

Η Βόρεια πλευρά της διοικητικής περιφέρειας Δήμου καταλαμβάνεται από τον ορεινό όγκο της Πάρνηθας και η Νότια πλευρά από τον οικιστικό ιστό της πόλης. Την συνολική έκταση του Δήμου την καταλαμβάνει ο ορεινός όγκος της Πάρνηθας

Η περιοχή του Δήμου Αχαρνών είναι ιδιαίτερα εκτεταμένη και μπορεί να χωρισθεί σε δυο ζώνες :

1. την ορεινή που περιλαμβάνει τον ορεινό όγκο της Πάρνηθας
2. την πεδινή που περιλαμβάνει το υπόλοιπο τμήμα

ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ.

Ο πληθυσμός του Δήμου Αχαρνών, βάσει προσωρινών στοιχείων της απογραφής πληθυσμού\ κατοικιών του 2001, ανέρχεται σε 76.000 άτομα. Ωστόσο, ο μόνιμος πληθυσμός του Μενιδίου είναι πολύ υψηλότερος.

Ενδεικτικό στοιχείο είναι το γεγονός ότι σύμφωνα με στοιχεία της ΔΕΗ και του Δήμου υπάρχουν περίπου 35.000 νοικοκυριά.

Προπολεμικά οι κάτοικοι ασχολούνταν κυρίως με τη γεωργία και κτηνοτροφία . Έπειτα η αστυφιλία έκανε τα χωράφια οικόπεδα και το εμπόριο και η παροχή υπηρεσιών αντικατέστησαν τη γεωργία σε μεγάλο βαθμό.

Στο Δήμο Αχαρνών σήμερα εγκαθίστανται πολλές μονάδες του δευτερογενή τομέα και της μεταποίησης

ΠΟΥ ΑΝΗΚΕΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΑ ΚΑΙ ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΑ Ο ΔΗΜΟΣ ΑΧΑΡΝΩΝ.

Διοικητικά ο Δήμος Αχαρνών ανήκει στη Νομαρχία Ανατολικής Αττικής και ενόψει Ολυμπιακών Αγώνων χωροθετήθηκε με νόμο στην έκταση του το Ολυμπιακό χωριό με 1.507 στρέμματα, τα οποία μεταολυμπιακά θα στεγάσουν περισσότερα από 10.000 περίπου άτομα σε περίπου 2.800 κατοικίες.

Ιστορική αναδρομή.

Ας μελετήσουμε λοιπόν την ιστορία της Αττικής και συγκεκριμένα την ιστορία ενός από τους σπουδαιότερους δήμους της ο οποίος δεν είναι άλλος παρά οι ΑΧΑΡΝΕΣ, δηλαδή το σημερινό Μενίδι. Το Μενίδι βρίσκεται στα βορειοδυτικά της Αθήνας σε απόσταση 11 χλμ. από το κέντρο της. Αρκετά κυρίως ιστορικά στοιχεία, έχουν διασωθεί τα οποία αναφέρονται στην ιστορική εξέλιξη του δήμου που μαζί με τους υπόλοιπους δήμους της Αττικής αποτελούσε στο παρελθόν την πόλη κράτος της Αθήνας.

Η ονομασία ΑΧΑΡΝΑΙ (ΑΧΑΡΝΕΣ) :

Οι Αχαρνές διαιρέθηκαν αποκτώντας ουσιαστικά δικά τους εδάφη υπό την επικράτηση του Κλεισθένη. Μία από τις σπουδαιότερες φυσιογνωμίες της αρχαιότητας, ο Κλεισθένης ο οποίος ήταν και ο πραγματικός ιδρυτής της αθηναϊκής δημοκρατίας, πρόθυμος να βοηθήσει την δημοκρατική εξέλιξη ίδρυσε 10 φυλές το 508 π.Χ. Οι Αχαρνές υπάχθηκαν στην Οινιίδα φυλή.

Η συγκεκριμένη φυλή, η Οινιίδα, σύμφωνα με την άποψη του Αρβανιτόπουλο, πήρε το όνομα της από τον Οινέα, αττικό ήρωα. Υπάρχει όμως και μια άλλη εκδοχή η οποία δεν ευσταθεί, ότι η φυλή πήρε το όνομα της από τον βασιλιά της Αιτωλοακαρνανίας Οινέα, όμως και οι δέκα φυλές είχαν ονόματα αποκλειστικά αττικών ηρώων. Όσον αφορά, για την ονομασία Αχαρναί θεωρείται ότι προέρχεται από κάποιο όνομα ήρωα ή από κάποια τοπική επωνυμία. Επίσης λέγεται ότι η ονομασία αυτή προκύπτει από την λέξη Αχαρναί και Αχάρνις που είναι ένα είδος ψαριού, ο κοινός σε όλους ροφός. Η εύφορη πεδιάδα των Αχαρνών μπορεί εύκολα να παρομοιασθεί με το συγκεκριμένο ψάρι αφού όπως ξέρουμε είναι μεγάλο και αρκετά παχύ.

Η ονομασία ΜΕΝΙΔΙ:

Έχουν ειπωθεί αρκετές απόψεις πάνω στο θέμα της ονομασίας του σημερινού Μενιδίου. Ας τις εξετάσουμε λοιπόν μία μία :

1. Κατά την διάρκεια του Πελοποννησιακού Πολέμου, ο βασιλιάς Αρχίδαμος λεηλάτησε και κατάστρεψε τις Αχαρνές. Τότε κάποιος κωμικός της εποχής, άγνωστης ταυτότητας προς εμάς, είπε την εξής φράση : "Ουκ εστί ήδη Αχάρνα αλλά Μαινίδιου" την οποία σήμερα εμείς μεταφράζουμε ως: "Δεν είναι πια μεγάλο ψάρι, ροφός, αλλά μαρίδα".
2. Μια δεύτερη εκδοχή η οποία προέρχεται από μια φράση του Περικλή, κατά την Σπαρτιάτικη εισβολή μας λέει πως οι Αχαρνείς παραπονέθηκαν στον Περικλή για την αδιαφορία που τους έδειξε και τον πίεζαν να βγει από τα τείχη και να πολεμήσει χωρίς φόβο τους Σπαρτιάτες. Εκείνος τότε τους απάντησε με τη φράση: "Δεν θα υπολογίσω μια Μαινίδα" εννοώντας το μικρό ψάρι.
3. Η τρίτη κατά σειρά εκδοχή μας λέει ότι η ονομασία Μενίδι, προήλθε από ένα γειτονικό δήμο, αυτόν των Παιονιδών (ο οποίος βρισκόταν στα βόρεια της πόλης) πιθανόν στη θέση Αμυγδαλέζα.
4. Επίσης, άλλη μια άποψη αυτή του Κωνσταντίνου Άμαντου μας λέει ότι το Μενίδι υπήρχε με το ίδιο ακριβώς όνομα από το 12^ο αιώνα. Πριν από την εγκατάσταση των πρώτων Αρβανιτών ο ίδιος μελέτησε αρκετά και την άποψη του Σπυρίδωνος Λάμπρου ότι "Αλβανοί πάντως μετέφεραν το όνομα Μενίδι στην Αττική". Ο Άμαντος προχώρησε και στην εξήγηση του ονόματος Μενίδι λέγοντας πως το Μενίδι της Αττικής και το Μενίδι της Αιτωλοακαρνανίας, πήραν το

όνομα τους από το κύριο όνομα Μενίδης το οποίο βρίσκεται στο βίο του Οσίου Λεοντίου.

5. Η Πέμπτη και τελευταία εκδοχή είναι ότι η ονομασία Μενίδι που πήρε η περιοχή, την πήρε από τον ιδιοκτήτη της, που ονομαζόταν Μενίδης και συγκεκριμένα την εποχή μετά την εγκατάσταση των Αρβανιτών. Κάτι ανάλογο, συναντάμε και στα Λιόσια με την εγκατάσταση των Λιοσίδων κατά τον Μεσαίωνα.

Οι Αχαρνές κατά τους ιστορικούς χρόνους.

Στον αρχαίο Δήμο ανήκαν οι περισσότεροι οικισμοί των υπορειών της Πάρνηθας, δυτικά της Δεκέλειας, ως την περιοχή των Άνω Λιοσίων, στη σημερινή τοποθεσία Αυλίζα μέχρι του λόφους Άγιοι Σαράντα και προφήτης Ηλίας.

Ο κεντρικός συνοικισμός της πόλης απείχε 60 στάδια από την Αθήνα, δηλαδή περίπου 11 χιλιόμετρα.

Η θέση του αρχαίου Δήμου ήταν στρατηγική γιατί είχε τον έλεγχο σε πολλές διαβάσεις. Το έδαφος ήταν πλούσιο και έδινε πολλά προϊόντα στους κατοίκους απ' τα οποία είχαν αποκτήσει πλούτη. Γνωστοί ήταν οι αμπελώνες και οι ελαιώνες της κοιλάδας του Κηφισού, η οποία ανήκε στο Δήμο Αχαρνών.

Σημαντικό μέρος του πληθυσμού ήταν καρβουνιάρηδες και εργαζόταν στα δάση της Πάρνηθας με το κόψιμο των ξύλων. Μάλιστα αυτό ήταν το θέμα στην κωμωδία του Αριστοφάνη «Αχαρνής». Οι κάτοικοι, καθημερινά, περνώντας τις «αχαρνικές πύλες» που βρίσκονταν στη συμβολή των οδών Αιόλου και Σοφοκλέους, κατέβαιναν στην αγορά των Αθηνών, όπου οι αγρότες πουλούσαν τα προϊόντα τους: εκλεκτό κρασί, λαχανικά, φρούτα και κυρίως καυσόξυλα από την Πάρνηθα.

Κατά τη διάρκεια των Περσικών πολέμων βοήθησαν την Αθήνα σ' όλες τις επιχειρήσεις της. Στη μάχη του Μαραθώνα υπάρχουν χαραγμένα τα ονόματα των νεκρών από τις Αχαρνές που έπεσαν πολεμώντας για την πατρίδα.

Οι Αχαρνές έπαιζαν σπουδαίο ρόλο στη δημόσια ζωή της πόλης – κράτους. Σώθηκαν σε κείμενα και επιγραφές τα περισσότερα ονόματα Αχαρναίων. Δύο απ' αυτούς είχαν διατελέσει άρχοντες της Αθηναϊκής Πολιτείας.

Σημαντικό μνημείο απ' το Δήμο των Αχαρνών είναι η στήλη με τον όρκο των Αθηναίων εφήβων που φρόντισε να χαραχτεί και να στηθεί στο Δήμο ο ιερέας του Άρη και της Αθηνάς αρείας τον 4^ο αιώνα π.Χ. Είναι η μοναδική που σώθηκε μέχρι στιγμής.

Στις Αχαρνές υπάρχει επίσης και ο γνωστός Θολωτός Μυκηναϊκός τάφος, τα ευρήματα του οποίου βρίσκονται στο Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο.

Οι Μενιδιάτες στην Επανάσταση του 1821.

Οι Μενιδιάτες πήραν ενεργό μέρος στην Επανάσταση του 1821. Οι Τούρκοι συχνά με επιδρομές λεηλατούσαν το Μενίδι, οι κάτοικοι του οποίου έφευγαν στην Πάρνηθα για να γλιτώσουν.

Η οικογένεια των Λέκκιδων ξεχωρίζει για τη συμμετοχή της στον αγώνα.. Πολέμησαν τους Τούρκους και πέθαναν για την πατρίδα. Η προτομή του Μήτρου Λέκκα βρίσκεται στην κεντρική πλατεία του Μενιδίου, μπροστά από την εκκλησία του Αγίου Βλασίου.

Πλατείες και Ναοί.

Στις Αχαρνές υπάρχουν διάφορες πλατείες.

Οι κυριότερες απ' αυτές είναι η πλατεία του Καράβου, η πλατεία του Αγίου Νικολάου και μεγαλύτερη απ' όλες είναι η κεντρική πλατεία του Δήμου.

Στην κεντρική πλατεία θα συναντήσουμε το Μητροπολιτικό Ναό του Αγίου Βλασίου, ο οποίος κατασκευάστηκε το 1906, στη θέση ενός πολύ μικρότερου ναού.

Στη νότια πλευρά του σημερινού ναού του Αγίου Βλασίου υπάρχει ο ναΐσκος του Αγίου Ιωάννη του Θεολόγου ο οποίος χρονολογείται στο 16^ο αιώνα στη μεταβυζαντινή περίοδο. Ο ναός αυτός κτίστηκε στα ερείπια αρχαίου ναού αφιερωμένου στο θεό Άρη. Μάλιστα μπορούμε να δούμε πολλά αρχιτεκτονικά μέλη του αρχαίου ναού ενσωματωμένα στους τοίχους του νέου ναού.

Απέναντι απ' το ναό του Αγίου Βλασίου βρίσκεται το κτίριο όπου στεγάζεται η Ιστορική και Λαογραφική Εταιρεία Αχαρνών και το οποίο αναπαλαιώνεται.

Πίσω απ' αυτό υπάρχει ο ναός των Αγίων Θεοδώρων, ο οποίος χρονολογείται το 17^ο αιώνα.

« Αχαρνής »

Κωμωδία του Αριστοφάνη .

Ο Αριστοφάνης έγραψε την κωμωδία « Αχαρνής » στα πολύ νεανικά του χρόνια, το 425 π . Χ ., και πήρε το πρώτο του βραβείο. Η ξακουστή αυτή κωμωδία, πρωτοπαίχτηκε στα Λήναια και είχε μεγάλη απήχηση στους ανθρώπους της εποχής. Αν και γράφτηκε από έναν νεαρό ποιητή, είναι από τα πιο σημαντικά της εποχής.

Το έργο μας μιλά για έναν Αθηναίο πολίτη, το Δικαιόπολη, έναν άνθρωπο που υποστηρίζει την ειρήνη, ο οποίος κάνει αγώνες για την ελευθερία και βρίσκει πολλά εμπόδια από το λαό και τον βασικό του αντίπαλο, τον Λάμαχο. Ο αθηναϊκός λαός, τον κυνηγά συνεχώς, διότι οι ίδιοι επιθυμούν να συνεχιστεί ο Πελοποννησιακός πόλεμος ενώ αυτός όχι και τον απειλούν. Εκείνος ζητά βοήθεια από τον Ευριπίδη. Τελικά καταφέρνει πανηγυρικά τον σκοπό του και ο μεγαλύτερος εχθρός του σκοτώνεται.

Το έργο αυτό του Αριστοφάνη είναι αντιπολεμικό και προσπαθεί να τονίσει την σημασία της ειρήνης για τους ανθρώπους. Επίσης προβάλλονται βασικά και ειδικά πρόσωπα όπως ο Δικαιόπολις ο οποίος στηρίζει την δικαιοσύνη της πόλεως.

Ο Αριστοφάνης μέσα από το έργο του «Αχαρνής», προσπαθεί να προβάλλει την αγωνία για τον πόλεμο και την επιθυμία για ειρήνη. Κύριος σκοπός του είναι να γελοιοποιήσει τον Λάμαχο, ο οποίος ανήκει στην φιλοπόλεμη ομάδα των Αθηναίων και είναι αντίπαλος του Δικαιόπολη. Επίσης σκοπός του είναι να δώσει μια σαφή και ολοκληρωμένη εικόνα των ηθών, των χαρακτήρων, των πολιτικών και τέλος των κοινωνικών απόψεων της τότε εποχής.

Στη σκηνή του θεάτρου παρουσιάζονται η Πνύκα, το σπίτι του Δικαιόπολη, το σπίτι του Ευριπίδη και το σπίτι του Λάμαχου.

Ο «Αχαρνής» είναι ένα από τα πιο σημαντικά κωμικά έργα του νεαρού τότε ποιητή και δίνει σαφή εικόνα των ηθών, των χαρακτήρων, των πολιτικών και κοινωνικών απόψεων της εποχής εκείνης.

ΤΟ ΔΗΜΑΡΧΕΙΟ ΑΧΑΡΝΩΝ

ΤΟ ΔΗΜΑΡΧΕΙΟ ΑΧΑΡΝΩΝ

ΤΟ ΔΗΜΑΡΧΕΙΟ ΑΧΑΡΝΩΝ

1ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ

ΟΛΥΜΠΙΑΚΟ ΧΩΡΙΟ

ΟΡΚΟΣ ΑΘΗΝΑΙΩΝ ΕΦΗΒΩΝ

ΜΥΚΗΝΑΪΚΟΣ ΤΑΦΟΣ

ΜΗΤΡΟΣ ΛΕΚΚΑΣ 1821

ΠΛΑΤΕΙΑ ΚΑΡΑΒΟΥ

ΠΛΑΤΕΙΑ ΑΓ. ΝΙΚΟΛΑΟΥ

ΜΗΤΡΟΠΟΛΗ ΑΓ. ΒΛΑΣΙΟΥΣ

ΑΓ. ΙΩΑΝΝΗΣ Ο ΘΕΟΛΟΓΟΣ 16ου ΑΙΩΝΑ

ΑΓ. ΘΕΟΔΩΡΟΙ 17ου ΑΙΩΝΑ

